

Krista Mikkonen vihr

Kirjallinen kysymys YK:n ydinaseet kieltävästä sopimuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

YK:ssa neuvotellaan tällä hetkellä ydinaseet kieltävän sopimuksen solmimisesta. Kesä—heinäkuussa käytäviin neuvotteluihin osallistuu 132 maata, mutta Suomi ei ole näiden maiden joukossa.

Suomalaisessa turvallisuuspolitiikassa on korostettu kansainvälisten sopimusten merkitystä ja sitä, miten tärkeää pienen maan on olla mukana niissä neuvottelupöydissä, joissa päätökset tehdään. Sen takia on kummallista, että Suomi on jättäytynyt pois neuvotteluista asiassa, joka on rauhan ja turvallisuuden kannalta keskeinen sekä suomalaisille että globaalisti. Monet kansainväliset järjestötkin ovat esittäneet tästä ihmetyksensä.

Ydinaseiden uhka on palannut kansainväliseen politiikkaan. Niiden käyttö muodostaa uhkan koko ihmiskunnalle. Jopa rajoitettu ydinhyökkäys aiheuttaisi vakavia seurauksia ilmastolle ja ympäristölle, muuttaisi laajoja alueita elinkelvottomiksi ja heikentäisi globaalia ruoantuotantoa. Täysimittainen ydinsota uhkaisi koko ihmiskunnan eloonjäämistä.

Tällä hetkellä monet valtiolliset ja ei-valtiolliset toimijat pyrkivät hankkimaan itselleen kyvyn käyttää ydinaseita. Samaan aikaan nykyiset ydinasevaltiot ovat olleet haluttomia ydinaseriisuntaan siihen velvoittavista kansainvälisistä sopimuksista huolimatta, vaan ovat päinvastoin uudistamassa aseistustaan. Nyt käynnissä oleva ydinaseiden täyskieltoon tähtäävä sopimusprosessi on tärkeä keino päästä ulos ydinsulkusopimuksen pitkään jatkuneesta umpikujasta.

Nyt neuvoteltava ja todennäköisesti vielä tänä vuonna solmittava sopimus ei ole ristiriidassa ydinaseiden leviämistä torjuvan ydinsulkusopimuksen tai ydinaseiden kehittämistä hillitsevän ydinkoekieltosopimuksen kanssa. Uusi ydinaseet kieltävä sopimus tulisi olemaan niitä täydentävä mutta olennainen perussopimus kemiallisten ja biologisten aseiden kieltosopimusten lailla. Sopimuksen mukaan ydinaseet eivät ole kansainvälisen yhteisön hyväksymiä aseita eikä minikään maan tule omistaa, saati käyttää niitä. Sopimuksen on myös määrä sisältää velvoite humanitäärisen avun antamiseen ydinaseen uhriksi joutuneille.

Ydinaseet eivät ole vain turvallisuus- tai sotilaspoliittinen kysymys. Ne ovat ennen kaikkea iso humanitääriäinen ongelma, joka ihmiskunnan on ratkaistava. Ydinaseet kieltävä sopimus on tärkeä askel kohti maailmaa ilman ydinaseita, ja on tärkeää, että Suomi on siinä mukana.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 284/2017 vp

Miksi Suomi ei ole mukana YK:n ydinaseet kieltävän sopimuksen neuvotteluissa ja miten Suomi aikoo edistää ydinaseriisuntaa?

Helsingissä 22.6.2017

Krista Mikkonen vihr